

Fylkesmannen i Østfold

Tillatelse etter forurensningsloven til drift av avløpsanlegg for Hobøl kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i brev 25. mars 2008, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 8.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelse datert 25. oktober 1995.

Kommunen må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til innsendte opplysninger eller som er gitt under saksbehandlingen, dersom de kan ha miljømessig betydning.

Administrative opplysninger:

Avløpsanlegg	Hobøl avløpsnett i AHSA avløpsanlegg
Beliggenhet/gateadresse	Tomter, Knapstad
Postadresse	Kommunehuset, 1827 Hobøl
Kommune og fylke	Hobøl i Østfold
Risikoklasse	4
Org. nummer	964 947 449 - KOM
NACE-kode og bransje	75.110 Generell (overordn.) offentlig administrasjon og økonomiforvaltning 90.000 VAR-tjenester

Dato: 11. november 2008

Dokumentet er godkjent elektronisk av

Ottar Krohn e.f.
fylkesmiljøvernssjef

Karsten Butenschøn
saksbehandler

1 Rammer

Tillatelsen gjelder utslipp fra Hobøl avløpsnett i AHSA avløpsanlegg, heretter betegnet avløpsanlegget. Avløpsanlegget omfatter ca. 2 500 personenheter, økende til ca 5 000 personekvivalenter frem mot år 2020 jf. NS 9426. Tillatelsen gjelder også utslipp via overvannsnett fra lokale tettsteder innenfor avløpsanleggets område.

Ved vesentlige endringer i forhold til opplysninger gitt i søknaden, skal kommunen orientere Fylkesmannen og om nødvendig søke om endring av tillatelsen. Dette gjelder selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Dersom annet ikke er uttrykkelig bestemt i denne tillatelsen, skal kommunen drive avløpsanlegget i samsvar med alle relevante krav i gjeldende forskrifter etter forurensningsloven.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslipp, herunder risiko for utslipp, fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra avløpsanlegget, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter kommunen å redusere utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Dette gjelder selv om årsaken til driftsforstyrrelsen ligger utenfor kommunens kontroll.

Kommunen skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5 Internkontroll

Kommunen plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at avløpsanlegget overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Kommunen plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter knyttet til driften av avløpsanlegget som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold.

Dersom partene i det interkommunale samarbeidet ikke selv har pekt ut den ansvarlige for at internkontrollaktivitetene blir tilstrekkelig samordnet, jf internkontrollforskriften § 6, skal AHSA IKS ha dette ansvaret.

3 Utslipp til vann

3.1 Krav til avløpsvannet

Innholdet av miljøgifter skal ikke avvike vesentlig fra det som er vanlig for kommunalt avløpsvann.

3.2 Utslippssted

Avløpsvannet skal leveres ved Knapstad pumpestasjon for overføring til AHSA via AHSA's hovedavløpsnett. Det skal til enhver tid foreligge en gyldig avtale mellom de berørte partene om dette samarbeidet.

3.3 Avløpsnett

Avløpsnettet skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.

Kommunen skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnettet. Kommunen skal ha oversikt over eventuelle lekkasjer av betydning.

Kommunen skal sette konkretiserte mål for driften av avløpsnettet og kunne dokumentere en faglig vurdering av hvilken betydning kravet om bruk av beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap får for kommunes eget nett. Kommunen skal innen 31. desember 2009 utarbeide en overordnet tidsplan for vedlikehold, fornyelse og eventuelle utbedringer av avløpsnettet.

---

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3.4 Overløp

Driftsoverløp er overløp som avlaster overbelastning på renseanlegget som følge av nedbør og lignende. Nødoverløp er overløp som kun trer i funksjon i forbindelse med teknisk feil eller tilsvarende uforutsett situasjon.

Driftsoverløp er ikke tillatt

Nødoverløp er overløp som kun trer i funksjon i forbindelse med teknisk feil eller tilsvarende uforutsett situasjon.

- Installasjoner med nødoverløp skal automatisk varsle feil. Avbøtende tiltak skal iverksettes snarest slik at forurensningen kan begrenses mest mulig inntil feilen er rettet.
- Alle utslipp fra nødoverløp skal registreres og behandles som avvik (se også vilkår 10.1 og 10.2). Kommunen skal minst registrere overløpstid og etter beste evne beregne utslipp via nødoverløpene.
- Installasjoner med nødoverløp skal ha tilstrekkelig bufferkapasitet til å sikre at kommunen har rimelig frist til å iverksette avbøtende tiltak ved stans. Nødoverløp med utilstrekkelig bufferkapasitet skal oppgraderes iht. en tidfestet plan.

3.5 Utslipp via overvannsnett.

Utslipp via overvannsnett skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Dersom tiltaksvurderingen omtalt i 13.1 tilsier at det er nødvendig med tiltak mot utslipp skal dette gjennomføres innen utgangen av 2015.

4 Utslipp til luft

Lukt og diffuse utslipp som kan medføre skade eller ulempe for miljøet skal begrenses mest mulig. Aktuelle kilder til slike utslipp kan være pumpestasjoner, kummer og overvannsanlegg.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen, for eksempel fra verksteder, kjemikalielagre m.v., som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet. Kommunen plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn i tilknytning til avløpsanlegget og/eller forurensede sedimenter nedenfor kjente utslippspunkter. Herunder skal kommunen vurdere faren for eventuell spredning og behovet for undersøkelser og tiltak.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen²

---

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

6 Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Det er ikke fastsatt særlige kjemikaliekrav som vilkår for tillatelsen per dags dato. Det vises til produktkontrollloven³

7 Støy

Det er ikke fastsatt særlige støykrav som vilkår for tillatelsen per dags dato.

8 Energi

Det er ikke fastsatt særlige energikrav som vilkår for tillatelsen per dags dato.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Kommunen plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten.

Innholdet av skadelige stoffer i avfall skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

Kommunen plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁴.

10 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikoanalyse

Kommunen skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning fra avløpsanlegget, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Kommunen skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av virksomheten. Kommunen skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal kommunen om nødvendig iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

---

³ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁴ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10.3 Etablering av beredskap

Kommunen skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4 Varsling av akutt forurensning eller vesentlige overskridelser

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av betydning, skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁵. Kommunen skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11 Måling og beregning av utslipp. Rapportering til staten

11.1 Måling og beregning av utslipp m.v.

Kommunen skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene⁶.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikt.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i kommunens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Kommunen er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

11.2 Rapportering

11.2.1 Rapportering til staten

Kommunens rapporteringsplikt til staten, følger av de til enhver tid gjeldende forskrifter. Per dags dato skal kommunen rapportere årlig gjennom KOSTRA innen 15. februar året etter utslippsåret.

11.2.2 Årsrapport

Kommunen skal utarbeide en årsrapport for driften av avløpsanlegget. Rapporten skal minst dokumentere forhold av betydning for det ytre miljø, herunder om overvåkningsresultater, vesentlige endringer i tilknytninger og påslipp, fremdrift ift tidsplan for vedlikehold, fornyelse og utbedring av avløpsnettet, mulighet for substitusjon av kjemikalier, resultater fra

---

⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

⁶ Jf bl.a. vilkår 3.4, 3.5 og 4

avviksbehandling m.v. Rapporten skal oppbevares i minst 5 år og være tilgjengelig ved inspeksjon.

12 Overvåking av resipient

12.1 Lokal overvåking i tilknytning til utslippspunkter

Kommunen skal sørge for overvåking av lokale effekter av utslippene i tilknytning til alle nødoverløpene og andre punkter med kjent risiko for utslipp. Overvåkingen skal skje i henhold til et dokumentert program. Programmet for denne lokale overvåkingen skal sendes Fylkesmannen for kommentar innen 1. juli 2009. Resultatene fra den lokale overvåkingen skal ellers innarbeides i årsrapporten. Se vilkår 11.2.2.

12.2 Overvåking av hovedresipienten

Kommunen skal bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Hobøl- Vansjøvassdraget

13 Undersøkelser og utredninger

13.1 kartlegging og tiltaksvurdering av utslipp av overvann

Utslipp av totalfosfor via overvannsnett fra lokale tettsteder skal kartlegges og behovet for tiltak vurderes. En totalfosfor-konsentrasjon i utslippet på om lag 50 µg per liter (langtidsmiddel) skal være veiledende som grunnlag for tiltaksvurderingen. Dersom overvannet passerer rensertiltak etter utslippet og før det når vassdraget kan det gjøres et fratrekk tilsvarende tiltakets antatte renseseffekt.

Det skal utarbeides en tidfestet plan for gjennomføringen av eventuelle tiltak. Tiltaksvurderingene og tidfestet plan for eventuelle tiltak skal foreligge innen 31. desember 2009. Ved fastsettelse av frister i planen skal det tas hensyn til 2015-fristen i vannforskriften.

14 Utskifting av utstyr

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i avløpsanleggene som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette, slik at vi kan endre tillatelsen.

15 Eierskifte

Hvis vesentlige deler av avløpsanlegget overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

16 Nedleggelse

Hvis en vesentlig del av avløpsanlegget blir nedlagt eller stanser for en lengre periode, skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal kommunen sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

17 Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med avløpsanleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1**Liste over prioriterte stoffer, jf punkt 2.2.**

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Trikloretan	TRI
Muskylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT